

26 november 2012. Leveranciersbijeenkomst NORA

Welke onderwerpen behoeven meer aandacht in NORA?

Martijn Hunsche, VKA

- Stavaza. Momenteel aan de slag op het HRM-terrein bij gemeente Amsterdam. In werk volgt hij NORA.
- Indruk
 - o NORA is grabbelton. NORA 1 en 2 waren meer een leermodel.
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Bedrijfsvoering

Leo Geubbels, BZK

- Stavaza. Momenteel bezig met doorontwikkeling MARIJ naar een Enterprise Architectuur Rijksdienst
- Indruk
 - o Governance over deelterreinen van de i-overheid is volop in beweging. Dat heeft gevolgen voor referentiearchitecturen, bedrijfsvoering, uitvoerend diensten. Bij uitvoerende diensten is er behoefte aan kostenbesparing maar tegelijkertijd moet ook dienstverlening worden verbeterd.
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Input voor samenwerken, organisaties verbinden, werken aan integrale verantwoordelijkheden, geen eilanden, meer efficiency, suggesties hoe dit te organiseren.

Adri Janssen, Peak and Valley

- Stavaza. Bezig als oud-Defensiemedewerker in de sector van crisis- en rampbestrijding.
- Indruk
 - o In periode bij Defensie (DIVA) niets gedaan/kunnen doen met NORA
 - o Daarna 3 jaar ook niets kunnen doen met NORA.
 - o Vanaf 2006 hoofd Business development bij ICTU
 - o Vanaf 2009 niets kunnen doen met NORA.
 - o Met NORA 'op zich' kan je niets!
- Gemis wordt, wenselijk is
 - o Best practices, voorbeelden, die helpen duidelijk maken waarom iets wel of niet slaagt of werkt als je wel of niet gebruik maakt in vroegtijdig stadium van NORA.
 - o Meer vraaggericht werken i.p.v. aanbodgestuurd heeft voorkeur.
 - o Veiligheidsregio's kennen eigen systeem (LCMS = Landelijk Crisismanagement Systeem). Rapport heeft duidelijk gemaakt waarom het niet werkt. Ontbreken van NORA- gedachtegoed?

Ben van Lier, Centric

- Stavaza . Bezig met wetenschappelijk onderzoek naar interoperabiliteit en informatievoorziening/-uitwisseling
- Indruk
 - o Verbinding leggen tussen interoperabiliteit en informatievoorziening/-uitwisseling is in 2009 mislukt
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Interoperabiliteit en informatievoorziening/- uitwisseling als onderwerpen scheiden en apart onderzoeken
 - o Architecten moeten zich bezig houden met architectuur en niet met beide onderwerpen sec.
 - o Bij informatievoorziening/-uitwisseling eerst semantiek en context regelen, later techniek (daarin zit syntax)

Lidwien Meijers, Centric

- Stavaza. Is bezig met GEMMA
- Indruk.
 - o Toepasbaarheid NORA ontbreekt. (tussen bedrijfsarchitectuur en applicaties bijv.)
 - o Er zit een gat tussen wat GEMMA wil en de dagelijkse praktijk . Jac. Verspreking misschien? Is bedoeld dat er een gat zit tussen wat NORA wil en de dagelijkse praktijk (van GEMMA)?
 - o Als NORA normatief is heb je per saldo geen GEMMA meer nodig. GEMMA is inmiddels al wel doorvertaald in gemeentelijke architecturen!!
 - o Informatiearchitectuur wordt overgeslagen
 - o Gemeentes worden steeds meer getrokken in ketens. Gemeentes (gemeentelijke architecturen waarschijnlijk, jac?) hebben geen toekomst meer.
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Geen nieuw boekwerk, want dat leidt niet tot verandering.
 - o Vinden van handvat voor aansluiten op ketens en of netwerken!

Roel Wagter, ex ORDINA, nu PMtD

- Stavaza. Sinds 1 november gepensioneerd, nu werkzaam bij PTmD. Bezig met GEA.
- Indruk
 - o NORA kaderstellend. Als NORA normatief wordt, verliest zij dan niet de status van referentiearchitectuur?
 - o NORA zoekt maar in op 'n paar bedrijfsvoeringsaspecten, een referentiearchitectuur als MARIJ op veel meer.
 - o NORA en dochters zijn niet meer te zien als losse gehelen.
 - o Gevaar architectuur te beschouwen als doel op zich; het is maar een middel om iets te bereiken, maar wat?
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Gebruik van architectuur om oplossing te creëren voor (integrale) vraagstukken.
 - o In NORA relatie toelichten met dochters, maar ook met Enterprise Architecturen
 - o NORA als integraal onderdeel van Enterprise Architectuur Rijksdienst (jac Vraag uit publiek: "is dat wel zo?")

- Goede uitleg wat principes eigenlijk zijn. Principes zijn richtinggevend. Kan het wel dat deze normstellend worden?

Jan Lammerts, Gemnet

- Stavaza . Bezig met verkeersnetwerk?
- Indruk
 - Wordt er wel voldoende gedaan aan dienstenplatform en diginetwerk
- Gemist wordt, wenselijk is
 - Welke ketens op basis van digikoppeling en NORA er gaan komen.
 - Best practices vanwege toepassingen van digikoppeling

David Campbell, FIN, ADR

- Stavaza. –
- Indruk
 - Bij uitvoering audits hebben we weinig aan NORA
 - Als ik als auditer al geen ha ndvat hebt om te toesen of voldaan wordt aan NORA principes hoe kan je dan NORA eigenlijk implementeren
- Gemist wordt, wenselijk is
 - Set aan principes: wanneer voldoet organisatie er aan, hoe gaat organisatie aantonen dat zij aan principes voldoet
 - Hoe informatie binnen organisatie op orde hebben alvorens bzeig gte zijn met informatie-uitwisseling over organisaties heen.

Henk Volbeda, Sogeti Nederland

- Stavaza –
- Indruk
 - NORA is bron van krentjes
 - NORA verbindt
- Gemist wordt, wenselijk is
 - Raamwerk nodig als instrument om mij te helpen hoe NORA toe te passen. Er moeten handreikingen zijn
 - NORA moet ook stuk handhaving bieden bij normatieve opstelling. Kijk uit dat het geen blok beton worden die innovatie tegenhoudt.

....

- Stavaza. Bezig (geweest) met VERA, e-inspecties.
- Indruk
 - Er wordt veel geshopt in architecturen.
 - Er zijn niet veel mensen die architectuur toepassen
 - Applicaties/Applicatieportfoliomanagement (heden en toekomst)
 - Veel kijken naar functionaliteit, ook kijken naar informatie
 - Kijken naar applicatie wat ze kunnen
 - Kijken naar redundantie van informatie
 - Kijken naar waar applicaties voor worden gebruikt.

- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Handvatten die helpen ondersteunen ,maar hoe wil je dat doen?

.....

- Stavaza . Advisering van lokale overheden. Europese aanbestedingen.
- Indruk –
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Handvatten om aan te geven of NORA wel of niet voldoet. Laten zien!
 - o Versies van NORA zijn niet zo belangrijk. Wiki des te meer! (aannname: NORA is toch niet constant aan het verschuiven)

Helen Burger, V en J, Politie

- Stavaza. Bezig met Nationale politie
 - o Indruk -
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Op zoek gegaan naar set kaderse waaraan producten moeten voldoen.
 - o We willen naar concrete ontwerp hulpset
 - o Pleidooi voor casussen
 - o Op zoek naar kwaliteitsstempel
 - o Zien dat architectuur er is om te helpen
 - o Hoe toets je dat Enterprise architectuur past in NORA

Eric van der Ende, ORDINA Consulting

- Stavaza –
- Indruk
 - o Zorgen over toepasbaarheid en beheer NORA
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Helderheid over hoe met NORA om te gaan (versie 1.0 en of 2.0 en of 3.0) als je over tijdgrenzen heen gaat, hoe verloopt dan proces

Edward Nuiten, Cap Gemini

- Stavaza. Bezig bij ICTU met cluster stelselvoorzieningen, bouwstenen, digilevering. Knelpunten met interoperabiliteit komen bij hem samen
- Indruk -
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Basisregistraties, m.n. gebruikers weten niet wat ‘gebeurtenis gedreven’ is!
 - o Interoperabiliteit wordt steeds concreter. Best practices worden gemist en baten (om bestuurlijk draagvlak te verhogen)

Geert Rensen, Be informed

- Stavaza. –
- Indruk
 - o NORA erg datagedreven.
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Meer aandacht voor businessrules want die zijn ondergewaardeerd en komen in NORA niet terug
 - o Ook aandacht voor semantische interoperabiliteit
 - o Ook meer aandacht voor services om problemen op te lossen (omgevingsloket)

René van Hove, Inter Access

- Stavaza.
- Indruk
 - o Met NORA in verleden geweest, het was toen grabbelton, indruk na deze ronde is dat er niet veel veranderd is
 - o NORA normatief maken om van beeld grabbelton af te komen is niet de oplossing
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Praktische toepasbaarheid

.....

- Stavaza -
- Indruk –
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Gemis van handvatten om te komen van IST naar SOLL
 - o Best practices kunnen helpen
 - o

Jacques Verdaas, ICTU

- Stavaza. Bezig met doorontwikkeling MARIJ naar Enterprise Architectuur Rijksdienst
- Indruk;
 - o Niet altijd helder voor iedereen dat de dienstverlening zoals die in NORA is beschreven niet alleen geldt naar/voor burgers en bedrijven maar zeker ook voor ambtenaren binnen overheden naar elkaar toe.
 - o Bedrijfsvoering onvoldoene/niet belicht
- Gemist wordt, wenselijk is
 - o Toelichten scope dienstverlening
 - o Meer aandacht voor bedrijfsvoering
 - o Toepasbaarheid.

Wat kunnen we nog in NORA toevoegen, waarmee het gebruik kan worden verbeterd?

Enkele algemene beschouwingen vooraf:

- NORA moet op Nationaal niveau verbindend zijn voor de organisaties, om de besturing van de dienstverlening meer duidelijk te maken.

- Moet ook invulling geven aan het doel dat de overheid meer efficiënt gaat werken.
- NORA meer vraag-gericht opzetten ipv aanbod gericht zoals voorheen.
- Wat ook duidelijker moet worden aangegeven is hoe de NORA past bij het adresseren van de bestuurlijke, integrale vraagstukken (over organisatiegrenzen heen) en bij vraagstukken rond de bedrijfsprocessen en de business cases.
- Er is twijfel over het beoogde normatieve karakter van NORA: kan je wel aan alles voldoen?

Naast deze verbetervoorstellen voor de wijze waarop NORA beter kan worden gepositioneerd is een aantal inhoudelijke verbeterpunten aangegeven, te weten:

1. Een Handleiding opnemen voor professionals, waarmee duidelijk wordt hoe (en in welke situaties, zoals bij projecten of bij het vormgeven van de EA) je NORA moet gebruiken. Want NORA wordt -nog steeds- gebruikt als "grabbelton", waaruit een architect de hem relevant lijkende "krenten uit de pap" kan halen.
Die handleiding voor goed gebruik is mede nodig gezien het meer normstellende kader, dat veel (ook juridische) impact zal hebben.
Daarbij moet ook duidelijk zijn hoe getoetst gaat worden en door wie.
2. NORA omvat nog te weinig inhoud over de bedrijfsvoering.
MARIJ is aanvullend op NORA en met name op het gebied van Bedrijfsvoering.
3. NORA meer toepasbaar maken, door een wenkend perspectief er in op te nemen en "best practices" toe te voegen, zoals projecten die "NORA compliant zijn", of met lessen waarom iets niet werkte, waar bouwstenen (zoals Digikoppeling) worden toegepast. Ook de baten van best practices aangeven.
Want momenteel geldt voor NORA "Je kan er niets mee".
4. NORA helpt wel om om zaken "te richten" maar moet ook helpen om te communiceren met de eindklanten.
5. Duidelijker het randvoorwaardelijke kader van interoperabiliteit opnemen, bestaande uit de 3 pijlers: semantiek, context en techniek.
Daarmee wordt de basis gelegd voor samenwerken en verbinden van de (overheids)organisaties.
6. Er is nu een "gat" tussen de GEMMA en de dagelijkse praktijk waar ook NORA en NORA-dochters een rol hebben.
Tussen de Bedrijfsarchitectuur en Applicatiearchitectuur krijgt de informatie-architectuur te weinig aandacht.
7. Handvatten zijn nodig voor organisaties die (vanuit hun Enterprise Architectuur) willen aansluiten op de architectuur van ketens (of beter: het overheidsnetwerk van architecturen).
8. De relatie, verbinding tussen NORA en de EARijk meer expliciteren.
9. Handvat opnemen op na te gaan wanneer je aan NORA voldoet, hoe je dat kan meten.
10. Er is meer instrumentarium nodig voor het toepassen van NORA.
Bijvoorbeeld hoe je de bedrijfsarchitectuur aan de NORA verbindt of aan de NORA-dochters.
11. Aangeven hoe de normatieve aspecten vorm worden gegeven.
Als die voor bijvoorbeeld Handhaving gaan gelden, waar zijn die normen dan te vinden?
12. NORA omvat nog te weinig inhoud over Informatiemanagement (informatie over de Informatievoorziening).
13. Aangeven hoe NORA wordt getoetst: wie zegt wanneer "Ja u voldoet aan NORA" of Nee, u voldoet niet aan NORA !"
14. Hulp om na te gaan in hoeverre je als organisatie (EA) past binnen de NORA.
15. Inzicht geven hoe moet worden omgegaan met de verschillende versies van de NORA (2.0, 3.0 enz) irt het toetsen aan een op enig moment geldende versie van de NORA.
16. NORA meer uitwerken tot concrete implicaties c.q. handvatten.
Het is nu nog een te hoog abstractieniveau.
17. In huidige architecturen zijn doorgaans nog weinig Business Rules opgenomen. Zeker wanneer die nodig zijn bij samenwerkende organisaties, is de governance van die Business Rules van belang. Zie bijvoorbeeld de afspraken rond Omgevingsloket. NORA is nu nog te data-gericht.
18. Als NORA er ook is voor niet-architecten, dan is nadere uitleg erover gewenst. Met name wat architecten doen voor overheden, in termen van business doelen en resultaten.

19. In NORA de stip op de horizon beschrijven: het "point of NORA-compliance", daar onder het einde van de regenboog ...
20. Geef aan welke generieke zaken je zou moeten hergebruiken als je een project uitvoert "van A naar Beter", richting stip op de horizon... zie tekeningen

Samenvatting

1. Handleiding voor professionals hoe met NORA om te gaan. Helder krijgen wat impact is? Je moet weten hoe het toe te passen. Hoe voldoe je aan juridische eisen. Handhavingvraagstuk! Toepasbaarheid NORA vergroten.
2. Interoperabiliteit: randvoorwaardelijkheid in semantiek en context. Inzicht krijgen in welke ketens we nu hebben.
3. Aangeven hoe je NORA gaat toepassen als je in project van A naar B gaat.